

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Odpor proti vzhodnemu paktu

Vzroki odpora na strani Nemčije in Poljske

Danes, ko so vsaj v glavnem že znani začetki in nameni prizadevanj za sklenitev vzhodnega pakta, je nujno potrebno, da se dotaknemo tudi ugovorov, ki so se pojavili pri delu držav, ki naj bi sodelovale, pred vsem pri Nemčiji in Poljski. Doslej res še nimamo uradnega odgovora na francosko, preko angleške diplomacije stavljeno ponudbo, ne iz Berlina ne iz Varšave, vemo pa prav dobro, da bo tak, kakršno je že znano uradno in javno razpoloženje. Nemčija najbrže ne bo kar na kratko odklonila sodelovanja, marveč bo zahtevala diplomatska pogajanja, pri katerih bo stavila svoje nespremenljive zahteve. Pred vsem bo Nemčija zahtevala, da se ji s strani Francije, in po intencijah Anglije ter Italije, prizna še pred sklenitvijo pakta popolna enakopravnost, najprej seveda glede oboroževanja. Mimo tega bo pa stavila še nekaj drugih, navidez sicer manj pomembnih, zanj pa vendar zelo važnih političnih zahtev. Toda Francija izjavlja že danes, da se pred pristopom Nemčije k vzhodnemu paktu, ne bo spuščala v nobena pogajanja z Nemčijo o koncesijah, najmanj seveda o oborožitveni enakopravnosti. V Parizu pravijo: Najprej vzhodni pakt, potem vse drugo, če bo Nemčija dejansko dokazala, da misli iskreno!

Ker pa pravi Nemčija ravno narobe: »Najprej uresničenje naših zahtev, šele potem vzhodni pakt!« nastaja tu popolnoma enak položaj, kot ga je izzvala Francija v razorožitvenem vprašanju. Tam je ona zahtevala najprej uresničenje svojih zahtev glede varnosti meja, na kar bi šele pristala na sklenitev razorožitvene konvencije, dočim so Anglija in za njo stoječe države zahtevale prav narobe: najprej razorožitev! Nemčija torej bile sedaj Francijo dejansko z njenim lastnim diplomatskim orožjem. Prav zaradi tega pa postaja položaj Francije tudi precej težaven. Iz Rima poročajo, da izgubljajo interes za vzhodni pakt, če Nemčija ne dobi še pred njim enakopravnosti, v Londonu pa pravijo, da je angleška vlada storila svojo dolžnost, ki jo je prevzela z Barthouju dano obljubo, preko te obveznosti pa ne bo šla. Vse nadaljnje delo je le delo Francije same. Anglija se ne bo dala zaplesti v zadeve, ki se nje neposredno prav nič ne tičejo. Te besede so na vsak način zelo značilne in dokazujejo, da stoji Anglija na istem stališču kakor Italija. Pripravljena pa je, če bi bila naprošena, posredovati med Francijo in Nemčijo ter Poljsko. V kakšnem smislu bi izvršila to posredovanje, pač

ni težko ugániti: najprej sporazum o vsem, potem pakt!

Med tem pa, ko Nemčija ni proti paktu le načelno, ampak tudi iz stvarnih razlogov, ki smo jih gori našli, je Poljska proti njemu več ali manj s a m o iz načelnih vzrokov. Z vso vztrajnostjo odklanja svoje sodelovanje pri paktu, ki bi jo lahko spravil kdaj v skrajno neprijeten položaj. Iz za diplomatskih kulis se namreč izve, da je Francija zahtevala od Poljske (in baltičskih držav), da bi v primeru vojne med njo in Nemčijo dovolila prehod ruskih čet preko Poljske. S tem bi postala Poljska bojišče, tudi če se sama vojne ne bi vdeleževala! To pa Poljska najodločneje odklanja. Zaenkrat je s paktom o nenapadanju vezana vsaj deset let na to, da se ne more udeležiti nobene vojne proti Nemčiji, a se je najbrže tudi brez tega pakta ne bi hotela udeležiti, razen če bi bila sama napadena s strani Nemčije. Če bi se pa vnela vojna med Francijo in Nemčijo na eni ter Nemčijo in Rusijo na drugi strani, bi po doletih ali vsaj smislu vzhodnega pakta bila njena absolutna neutralnost nemogoča. Dovoljenje za prehod ruskih čet preko Poljske bi neutralnost že samo po sebi porušilo. In če bi ruske čete smele preko Poljske nad Nemčijo, bi smela tudi nemška vojska v primeru umika Rusov prekorčiti poljsko mejo in jih zasledovati na poljskem ozemlju. Tako bi postala Poljska središče tujih bojov in bi bila kaj lahko pomandrana ter sploh razbita, kakor nekoč, ko so jo razdelili Nemci, Avstrijci in Rusi.

Tem argumentom Poljske je prav za prav težko odrekati vsaj neko utemeljenost. Toda Poljska, ki se zadnje čase ravna v mnogih zunanje-političnih vprašanjih po angleških zgledih, navaja v podkrepitev svojega odpora proti vzhodnemu paktu tudi to, da je Anglija ohranila neutralnost in se paktu ne pridruži. Če se pa ne pridruži Anglija in noče prevzeti nobene odgovornosti, zakaj bi jo prevzela Poljska? Politika Varšave je pa segla še dalje in je pričela krepiti odpor proti vzhodnemu paktu tudi pri baltičskih državah, ki bi prišle v primeru vojne z Nemčijo v enak položaj kakor Poljska, in zato paktu niso naklonjene. Iz vsega tega torej sledi, da sta za pakt dejansko doslej samo Francija in Rusija (ter morda Češkoslovaška). V Parizu zatrjujejo, da bodo če bo treba, sklenili pakt tudi brez Nemčije in Poljske. A to ne bo več vzhodni pakt, temveč le vojna zveza s Francijo in Rusijo. Če pa je nameraval že vzhodni pakt na take težkoče, bo sredozemski še na večje.

-r.

Francija pred novo krizo

VČERAJSNJA SEJA MINISTRskega SVETA NI PRAV NIČ RAZČISTI-LA NEVARNEGA POLOŽAJA.

PARIZ, 21. julija. Na včerajšnji seji ministrskega sveta, na kateri naj bi se bila razčistila afera Tardieu-Chautemps, ki jo je vsa javnost napeto pričakovala, so nastali novi ostri spori med ministri. Zlasti ostro je nastopil proti Tardieuju zunanji minister Barthou, očitajoč mu, da izpodkopava s svojo politiko vlado narodne sloge. Na posled je bilo sklenjeno odposlati pravosodnega ministra Chérona k ministrskemu predsedniku Doumerguet, ki se mudi na dopustu na deželi. Rešitev krize je mogoča le z odstopom Tardieuja, ki pa se noče umakniti s svojega mesta, dasi ve, da potem vlada v parlamentu ne bo imela več večine. Na stanka formalne krize najbrže ne bo

mogoče več preprečiti. Kriza pa po mnenju merodajnih krogov ne bi imela zlih posledic, ne samo v notranje-političnem, marveč zlasti tudi še v zunanje-političnem oziru.

SPORI V MEMLU.

BERLIN, 21. julija. Angleška vlada je prejela od nemške protest zaradi kršitve memelskega statuta. Nemška vlada je na štela vsa kršitve, ki so jih zagrešile litvanske oblasti. Angleška vlada je izjavila, da bo na podlagi svojih obveznosti natanko preiskala vso zadevo. Zatrjuje se, da se posledje Nemčija zaradi memelskega ozemlja sploh ne bo več obračala na Društvo narodov, temveč samo na podpisnice statuta.

Lažnjiva avstrijska sumničenja

Iz trle izvite trditve „Neuigkeits-Weltblatta“ o jugoslovanskem rovarstvu proti Avstriji - Odločen odgovor beograjske „Politike“

BEOGRAD, 21. julija. Oficijozni dunajski dnevnik „Neuigkeits-Weltblatt“ je objavil 17. t. m. pod naslovom »Crna avstrijska legija v Jugoslaviji« poročilo, v katerem dolži Jugoslavijo brez vsake podlage rovarstva proti Avstriji. List trdi namreč, da je našlo v Jugoslaviji zatočišče mnogo avstrijskih političnih beguncev, ki jih neki krogi v Sloveniji podpirajo proti sedanjemu avstrijskemu režimu. Nadalje pa sanja tudi o neki akciji v Sloveniji, ki naj ima za cilj odcepitev Koroške od Avstrije. Današnja »Politika« pri naša zato daljši odgovor na ta izva-

janja dunajskega lista, v katerem pravi med drugim, da je zelo žalostno za glasilo avstrijske uradne politike, da se v pomanjkanju vsakih argumentov zateka k golemu sumničenju. Jugoslavija ni od zaključitve vojne delala Avstriji nikoli nobenih težkoč in se tudi nikoli ni mešala v njene notranje zadeve. To tudi ne tedaj, ko se je v Avstriji odkrito rovarilo proti Jugoslaviji. Sedanje razmere so nastale v Avstriji pač zaradi tega, ker se je Dollfussova vlada brez vsake potrebe spravila nad socialiste in izzvala s tem februarsko revolto.

Francoske koncesije Italiji

ITALIJANI NITI S KOREKTURAMI MEJ V LIBIJI NISO ZADOVOLJNI IN ZAHTEVAJO ŠE VEČ.

RIM, 21. julija. V zvezi z diplomatskimi razgovori francoskega poslanika de Chambruna, se naglaša v tujekajskih političnih krogih, da je treba konstatirati, kako se Francija v zadnjem času trudi, da čim bolj ugodni vsem italijanskim zahtevam. Govori se, da bi bila Francija pripravljena korrigirati v korist Italije mejo v Libiji in dovoliti tudi veliko naseljevanje Italijanov v Tunisu. Za Italijo so ta vprašanja gotovo zelo važna, vendar pa še ne zadostujejo za zadovoljitev

italijanskih zahtev. Aspiracije Italije so mnogo obsežnejše in se ne nanašajo samo na kolonialna vprašanja, temveč imajo tudi gospodarske cilje ter stremjenja na bližnjem vzhodu. V tej smeri je prejel italijanski poslanik v Parizu posebna navodila in se izve, da je Francija pripravljena ugoditi Italiji mnogo bolj, kakor se je še nedavno mislilo. To je tudi vzrok, da se je Italija zavzela za francoske načrte paktov, dasi ne prevzame z njimi nobene nove garancije.

Konec stavke v San Franciscu

STAVKAJO SAMO ŠE PRISTANIŠKI DELAVCI. NEVARNOST SPLOŠNE STAVKE V OREGONU IN MINNESOTI.

SAN FRANCISCO, 21. julija. Po sklepu stavkovnega odbora, je splošna stavka zaključena. Stavkajo samo še pristaniški delavci, kakor pred splošno stavko. Odbor je izdal na stavkojoče poziv, da se mirno vrnejo na delo, ker je mnogo upanja, da bo posebni državni posredovalni odbor v kratkem dosegel popoln sporazum med delodajalci in delojemalci. Od včeraj dalje je v mestu zopet vse po starem. Odprte so vse trgovine, kavarne in gostilne ter tudi tramvaji vozijo normalno. Prebivalstvo je sprejelo ko-

nec stavke z nepopisnim veseljem, ki se je razvilo v pijančevanje. Med tem pa, ko je splošna stavka v San Franciscu prenehala, se je položaj v Oregonu še poslabšal in grozi sedaj tam splošna stavka. Delavci zahtevajo, da se narodna garda odstrani iz mest, ker bodo sicer nastopili z vso silo. Guverner pa te zahteve ni sprejel, temveč je razglasil obsedno stanje in zahteval nova vojaška ojačenja. Prav tako je napet položaj tudi v Minnesoti.

Zažgani dokumenti

PARIZ, 21. julija. Zaradi zadnjih političnih dogodkov je afera Aleksandra Staviskega stopila v novo fazo, dočim je afera sodnika Princea prav za prav zaključena, ker so v Dijonu izgorili v noči od četrtka na petek vsi dokumenti, ki so se nanašali na to zadevo. Vest o tem je izzvala včeraj v Parizu silno senzacijo in se splošno zatrjuje, da je dokumente uničil nekdo, ki je želel, da se Princeova afera ne obravnava več.

Nemčija se informira

PARIZ, 21. julija. Nemški poslanik Köster je obiskal francoskega zunanjega ministra Barthouja ter govoril z njim o projektu vzhodnega pakta. Kakor se doznava, Köster ni izročil Barthouju odgovora svoje vlade, ki ga v diplomatskih krogih pričakujejo šele prihodnji teden, morda pa tudi šele kasneje. Informiral se je pri francoskem zunanjem ministru le o nekaterih vprašanjih, ki zanimajo nemško vlado, pred vsem o stališču Francije glede nemških zahtev po prejšnji likvidaciji zadeve enakopravnosti. Zatr-

juje se, da se Nemčija ne bo pogajala če ne dobi zagotovila, da bodo sprejete vse njene zahteve. Köster je takoj sporočil rezultate svojega razgovora z Barthoujem nemškemu zunanjemu ministru Neurathu, ki je odpoval nato z letalom v Marienburg, od tam pa z avtomobilom k Hindenburgu v Neudeck.

TOVARNA ZLETELA V ZRAK.

PARIZ, 21. julija. Včeraj je nastala v tovarni dinamita Paulies pri Fortu Vendresu strašna eksplozija. Eksplozija je nitroglicerina, ki je vrgel v zrak vso tovarno. Ker je eksplozija nastala ponoči, ko v tovarni ni bilo delavcev, je število žrtev le neznatno. Dva čuvaja sta bila ubita, eden pa težko ranjen. Po eksploziji je nastal požar, ki so ga pa gasilci kmalu pogasili. Materialna škoda je ogromna.

SAMOŠKI INCIDENT LIKVIDIRAN.

LONDON, 21. julija. Konflikt med Turčijo in Anglijo zaradi dogovora pri otoku Samosu, je bil včeraj likvidiran. Turška in angleška vlada sta se o zadevi popolnoma sporazumeli. Turška vojna ladja je izkzala čast ubitemu angleškemu častniku na kraju dogodka.

Dnevne vesti

Promocija. Včeraj je bil promoviran na dunajski univerzi za doktorja filozofije pianist g. Roman Klasinc s Pragerskega. Leta 1929. je absolviral z odličnim uspehom klavirske studije na državni akademiji za glasbo na Dunaju in mu je bila takrat podeljena z ozirom na izredno nadarjenost in sposobnost diploma akademije. Čestitamo!

Iz finančne službe. Z odlokom finančnega ministrstva sta premeščena davčna uradnika Stanko Šnabl iz Višnje gore v Prevalje in Teodor Vedernjak iz Ptuja v Konjice.

Iz proforske službe. V višjo skupino je napredoval na realni gimnaziji v Mariboru Josip Mlaker.

Promenadni koncert. Mestno olepševalno društvo priredi v nedeljo od 11. do 12. ure promenadni koncert, pri katerem bo igrala železničarska godba »Drava« pod taktirko g. Žekarija.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Sirkova lekarna pri »Angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Slovenska starokatoliška služba božja 22. t. m. ob 19. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Usmiljenim srcem! V našem uredništvu se je zgledal 38letni pekovski pomočnik Franc Lesjak, ki išče že eno leto brez uspeha službo, dasi ima ženo in osem otrok, starih od 15 mesecev do 11 let. Sedaj je popolnoma brez vseh sredstev in tudi brez stanovanja z vso svojo številno družino. Nesrečni oče prosi za kakršnokoli delo, ali pa podporo v denarju ali obleki za otroke. Ponudbe dela in darove sprejema uredništvo »Večernika«, Gosposka ul. 11.

Igralska dvojica Zetovič, ki je znana v Mariboru že iz prejšnjih let, je zopet obiskala naše mesto in nastopi danes v soboto 31. t. m. ob 21. uri zvečer na verandi »Uniona« s prireditvijo »veselega večera«, na katerem bo kazal svoje umetnosti tudi prvi jugoslovanski atlet.

Kronika karambolov. Včerajšnji dan je mariborska policija zabeležila več karambolov, ki pa niso imeli hujših posledic. Na oglu državnega mosta in Glavnega trga v smeri proti Židovski ulici sta trčila skupaj neki avtomobilist iz Avstrije in neki kolesar. V Tattenbachovi ulici pa sta se zaletela drug v drugega dva kolesarja. V oba pa se je zaletel še dvovprežen voz, pri čemer je odnesel nekaj prask kolesar Ortan. Na oglu Magdalenske in Stritarjeve ulice je nastal karambol med nekim avtomobilistom in kolesarjem. Slednjemu je posnelo raztelesa vso obleko, sicer pa ni bilo težjih posledic. Ker je bil včeraj petek, je policija aretirala nekaj beračev, ki so se potikali po mestu.

82-letna starka si je zlomila nogo. V Tattenbachovi ulici se je v svojem stanovanju spodrsnila 82-letna Helena Požarjeva. Pri padcu si je zlomila nogo. Ponesrečenko so mariborski reševalci prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Naplavljen truplo. Pri brodu Hütl pri Sv. Lovrencu na Pohorju je Drava naplala truplo neznanega moškega. Komisija je dognala, da je ležalo truplo 14 dni v vodi. Našli niso pri njem nobenih znakov nasilne smrti. Utopljenec je star približno 40 let, 173 cm visok, široke glave, kostanjevih las s plešo, ima brazgotino preko desne polovice obraza, črno podplutbo pod nohtom prstanca leve roke, oblečen je v pisano srajco in bele hlače. Pokopali so ga na pokopališču pri Devici Mariji v Puščavi.

Nezgode. Včeraj se je urezal v kazalec in sredinec leve roke magistratni sluga Leopold Orban. V Podovi št. 17 stanujoči 7letni Franjo Geč je padel tako nesrečno, da si je hudo poškodoval desno podlehniko. Istega dne se je hudo ponesrečil 44-letni organist Maks Caf, stanujoč pri Sv. Marijeti ob Pesnici. Pri košnji trave je padel na koso in se globoko urezal v levo roko. V delavnici državnih železnic pa se je pripetila huda nesreča ključavničarju Hinku Smodeju. Pri delu mu je odletel velik kos železa ter se mu zaril pod ključnico globoko v telo. Vsi ponesrečenci se zdravijo v tukajšnji bolnišnici.

Razglednice mariborske in vse druge v največji izbi. Trgovci popust! Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

Največja senzacija na veseljem prostoru Mariborskega tedna bo variete »Velike kavarne«.

Na vrtu restavracije »Union« danes zvečer koncert. Igra »Triglav-jazz«.

Kavarna »Promenada« v nedeljo 22. julija »Triglav« jazz-koncert.

V Studencih pri Grmeku (Sluga) vsako nedeljo koncert.

Rdeči križ Krčevina-Košaki. Preteklo nedeljo zaradi slabega vremena onemogočena ljudska veselica na vrtu gostilne Gila vič v Košakih bo v nedeljo 22. jul. ob 15. uri. Med drugim je na programu kegljanje in streljanje za dobitke. Godba peštnih služiteljev na pihala! Vstopnina prosta.

Sokolsko društvo Maribor III. Krčevina Košaki, vprižori v nedeljo 29. jul. ob 20. uri na svojem letnem telovadišču (podaljšana Aškerčeva ul.) narodno igro s petjem »Rokovnjači«. Režira dr. Albert Sentočnik. Sodeluje mariborski orkester.

Tudi jutri vsi v Studence! Zaradi dežja preteklo nedeljo se je gozdna veselica prostovoljne gasilne čete v Studencih predčasno končala in se zato nadaljuje jutri 22. tm. na istem prostoru. Za dobra okrepčila je preskrbljeno. Prijatelji in znanci gasilstva vladno vabljeni!

Mednarodni šahovski turnir v Curihi. Peto kolo se je končalo z veliko senzacijo. Oba favorita turnirja dr. Aljehin in dr. Lasker sta bila namreč poražena, in sicer je dr. Aljehin premagal holandski velemeister dr. Euwe, dr. Laskerja pa Stahlberg. Stanje po V. kolu je naslednje: Flohr 4 in pol, Euwe 4, Aljehin, Lasker, Bogoljubov in Stahlberg 3 in pol, Niemcovič, Berstein, Johner, Henneberger in Müller 2 in pol, Rosseli 1 in pol, Grob, Gygli in Naegeli 1, Joss pol točke.

Jugoslovanski parlamentarci obiščejo Turčijo. V kratkem obišče okrog 40 naših narodnih poslancev in 20 senatorjev Turčijo, kjer bodo uradno sprejeti. V posebni avdienci jih bo sprejel tudi Kemal paša.

Posvetovalni odbor za telesno vzgojo bo imel v ponedeljek 23. tm. svojo prvo sejo, ki jo bo otvoril minister za telesno vzgojo dr. Andelinovič. V odboru so najodličnejši zastopniki gimnastičnih in sportnih organizacij. Dnevni red se je zelo obširen in se bo predvsem razpravljalo o reformi sistema celokupne telesne vzgoje. Zasedanje posvetovalnega odbora bo trajalo predvidoma dva do tri dni.

Živahen tujski promet na naši revieri. Letos je tujski promet na našem Jadranu zelo živahen. Poleg naših državljanov je največ Čehov, Nemcev, Švicarjev, Poljakov, Madžarov, Holancev in Angležev. Največ gostov ima Crikvenica, in sicer nad 2000, Rab ima 1500, Makarska nad 1200, Dubrovnik nad 1500, okolica Dubrovnika nad 1800. Vseh letoviščarjev je na naši revieri okrog 20.000.

V Dalmaciji izdelujejo zvočni film. V Dubrovniku izdeluje neko poljsko podjetje zvočni film »Gospodična na poste restante«. To je prvi primer, da izdelujejo poljski film na našem Jadranu. V okolici Dubrovnika pa so pričeli snemati zvočni film »Bosanci«, v katerem sodelujejo Brigita Helmova, Gustav Fröhlich in Atila Hörbiger.

Povračilo ene četrtine plačane takse. Glavna kontrola davčne uprave je izdala načelen odlok, kako se vrača lastnikom porabljenih računov četrtina plačane takse, če predložijo najmanj 100 računov davčni upravi. Za to povračilo ni potreben preventivni vizum mestne kontrole, pač pa morajo davčne uprave finančnim direktorjem predložene zamenjane račune pregledati, mestna kontrola jih mora pa vidirati.

Zakon o zaščiti trgovcev in obrtnikov. Poseben odbor novosadske trgovske zbornice je sestavil osnutek zakona o zaščiti trgovcev in obrtnikov, odnosno uredbe o razdolžitvi trgovcev in obrtnikov. Osnutek je izročen trgovinskemu ministru, ki ga bo predložil ministrskemu svetu. Uredba bi se nanašala na dolgove trgovcev in obrtnikov, ki so jih napravili pred 20. aprilom 1932.

**Radost na zraku in solncu
vam daje NIVEA**

Pred solnčenjem morate svoje telo drgniti z Nivea kremo ali Nivea oljem. S tem

zmanjšate nevarnost solnčarice a dobite obenem prekrasno bronasto barvo kože.

NIVEA na zraku in solncu!

Pri isihiasu sledi na kozarec naravne

»Franz Josefove« grenčice, popijte jutraj na tešče, brez muke izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Direkten vlak Beograd - Rogaška Slatina. Generalna direkcija državnih železnic uvede za dobo od 20. julija t. l. do 6. oktobra direkten vlak s prvim, drugim in tretjim razredom na progi Beograd-Rogaška Slatina in obratno. Vlak bo odhajal iz Beograda ob 9.05 dopoldne in prispel v Rogaško Slatino ob 21.41. V obratni smeri bo vozil vlak iz Rogaške Slatine ob 9.02 in bo prispel v Beograd ob 20.15. Za nočno zvezo bo skrbel vlak, ki bo odhajal iz Beograda ob 23.15 in se bo vračal ob 6.50.

Zdravniški kongres bo od 8. do 10. septembra t. l. na Bledu. Na dnevnem redu je tudi vprašanje sindikalne organizacije naših zdravnikov, ki sta jo te dni pokrenili zdravniški zbornici v Zagrebu in Beogradu. V Zagrebu je bilo ustanovljeno ekonomsko združenje zdravnikov za vso državo. To je neke vrste prva sindikalna organizacija naših zdravnikov, ustanovljena z namenom, da brani gospodarske in stanovske interese zdravnikov. Skoraj istočasno je bila pa ustanovljena v Beogradu sindikalna organizacija zdravnikov, obsegajoč vso državo. Šlo je za to, kdo bo imel vodstvo, Zagreb ali Beograd. Definitivno bo to vprašanje rešeno na zdravniškem kongresu.

Novi zakoni uveljavljeni. »Službene novine« objavljajo zakone, ki jih je na svojem zadnjem zasedanju odobrilo narodno predstavništvo, med njimi zakon o mestnih občinah, zakon o državnem računovodstvu, zakon o državnem pravnobranilstvu in zakon o fidejkomisih.

Prva tovarna padal v naši državi. Preteklo sredo so v Indiji svečano otvorili prvo domačo tovarno padal. Nekaj padal so že preizkusili pred strokovno komisijo v Beogradu na letališču in so se dobro obnesla.

Današnji trg. Današnji trg je bil zelo bogato založen. Slaninariji so pripeljali 16 voz svinjine in slanice, kmetje pa 41 voz krompirja, kumar, čebule ter 40 voz sadja. Cene so bile naslednje: piščanci 14 do 18 Din, veliki 18 do 35 Din par, kokoši 20 do 35 Din, race 15—25 Din, gosi in purani 30 do 50 Din, domači zajci do 25 Din, krompir 2.50 do 3 Din, čebula 2 do 4 Din, česen 6 do 8 Din, hren 6 do 7 Din, paradižniki 4 do 6 Din, fižol v stročju 5 do 6 Din kilogram, kumarce 0.25 do 1 Din, cvetača 3 do 5 Din, glav-nata salata 0.50 do 1 Din, paprika 0.25 do 1 Din, ohrovt 1.50— do 2 Din, buče 2 do 3 Din, jajca 0.50 do 1.25 Din. Sadje: hruške in jabolka 3 do 6 Din, grozdje 8 do 12 Din, slive 3 do 4 Din kilogram. Mnogo je bilo na trgu tudi lesene robe. Prodajali so: grablje 5 do 8 Din, vile za seno 8 do 10 Din, pletene košarice, ročne torbice, sita, rešeta, jerbare in košare za potovanja po velikosti in kakovosti od 3 do 65 Din, ročni vozički 150 do 200 Din, lončena roba 1 do 40 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 24.4 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 15.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 22.8 stopinjah 735.3, reduciran na ničlo pa 732.5; relativna vlaga 67; vreme je jasno in vroče; vremenska napoved pravi, da se bo vreme spremenilo in bodo ponekod nevihte.

Grajski kino. Od danes dalje vefilm »Na polju časti« (Cesarski lovci v ognju). V glavnih vlogah Karl Ludvik Diehl in Brigita Helm.

Kino Union. Zaradi ogromnega zanimanja se podaljša predvajanje velikega senzacijskega filma »Mumija« do vključno ponedeljka. Film je velezanimiv in napet. Prihodnji spored »V tajni službi«.

Mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934

Razstave: Tujsko-prometna za območje bivše mariborske oblasti, kateri je priključen poseben oddelek »Naš Jadran«. — Velika obrtna razstava s posebnim ozirom na vajenska in pomožniška dela (obsega 26 panog). — Razstava jugoslovanske gozdovniške lige, kateri je priključen tudi oddelek Čehov in Amerikancev. — Razstava ženske domače obrti, združena z veliko revijo narodnih noš. — Eksotična razstava Jugoslovansko-siamskega komiteja. — Vrtnarska razstava — cvetje (sobno). — Velika gostilniška in hotelirska razstava. — Vinarska razstava združena s pokušnjajo najboljših štajerskih vin. — Slikarska razstava. — Razstava del naših najmlajših — deška meščanska šola. — Skavtska razstava.

Sport: Mednarodne veslaške tekme na Dravi. Mednarodne motociklistične cestne dirke in zvezna vožnja. Mednarodni teniški turnir. Mednarodni sabljaški turnir Avstrija-Dravska banovina. Mednarodne plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku. Lahkoatletsko prvenstvo Maribora. Mednarodne nogometne tekme itd. itd.

Predstave: Mariborsko gledališče priredi pod milim nebom izvirno Golievo noviteto »Kulturna prireditve v Črni mlaki«.

Prireditve: Na zabavišču najmodernejše velikomestne atrakcije (autodrom, tobogan, električni značni vrtiljak itd. itd. Teden se zaključuje z veliko ljudsko veselico na Mariborskem otoku z več ličastnim ognjemtom.

Obiščite III. Mariborski teden od 4. do 15. avgusta 1934. 50% popusta na železnicah in parobrodih. Znižani vizum za tuje obiskovalce 20 Din v papirju.

Ko se začne krvne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izpitni za gozdne čuvaje bodo koncem tega leta. Interesenti naj vložijo prošnje do 31. julija t. l. Glede adjustiranja prošnji dobijo interesenti informacije pri pristojnih okrajnih glavarstvih.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 22. t. m. Ob 8.15: poročila; 8.30: gimnastika, poučuje Ivko Pustišek; 9: versko predavanje, predava dr. Rant; 9.15: prenos iz frančiškanske cerkve; 9.45: plošče; 10: predavanje za delavce »Trbovlje«, predava Mrzel; 10.30: Šramel »Erika«, vmes poje samospeve g. Milan Jug; 12: reproducirana glasba; 16: »Odnosi med veterinarstvom in javnim zdravstvom« v pogledu na vprašanje mesa in mleka in na njihov promet, predava dr. J. Stegu; 16.30: pevski zbor »Danica«, vmes plošče; 20: »Sreča pred vrati«, radio-opereta, priredil in uglasbil g. Anton Balatka; 22: čas poročila, plošče. Spored za ponedeljek 23. t. m.: Ob 12.15: reproducirana glasba; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 19: reproducirana glasba; 19.30: zdravniška ura (g. dr. Bogomir Magajna); 20: II. propagandna ura »Zborov«; 21: Magistrov šramel; 22: čas, poročila, plošče.

Sejem za prašiče. Na včerajšnji sejem so pripeljali 145 prašičev. Kupčija je bila dobra in je bilo prodanih 106 živali. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 95—100 Din, 7 do 9 tednov 120—150 Din, 3 do 4 mesece 250—300 Din, 5 do 7 mesecev 320—380 Din, 8 do 10 mesecev 400—450 Din in leto stari 550—600 Din. Kilogram žive teže so prodajali 5 do 6 Din, mrtve pa 8.50 do 10 Din.

Sport

ISSK Maribor: SK Železničar

Jutri, v nedeljo 22. t. m. bo na igrišču ISSK Maribora zanimiva nogometna tekma. Srečala se bosta namreč ISSK Maribor in SK Železničar, da pomerita svoje moči v prijateljski tekmi. Vse dosedanje tekme med obema nasprotnikoma so bile vedno zanimive in so nudile prijateljem nogometnega sporta mnogo užitka. Za jutrišnjo tekmo bosta ISSK Maribor kot SK Železničar nastopila v najmočnejših postavah, in ker je tekma tudi prijateljska, lahko pričakujemo lep in dober nogomet. Tekma se bo odigrala na igrišču v Ljudskem vrtu in se bo pričela ob 10. dopoldne. Sodil bo g. Bizjak.

SK Svoboda: SK Dobrna. Tudi popoldne bodo ljubitelji nogometnega sporta lahko prisostvovali tekmi, in sicer na igrišču SK Svobode, kjer se bosta srečala za vstop v podzvezno ligo prvak trboveljskega okrožja SK Dobrna in prvak mariborskega okrožja SK Svoboda. Tekma se bo pričela ob 17.30 in jo bo vodil g. Nemec.

Tekmovanje za lahkoatletsko prvenstvo Maribora bo 28. in 29. t. m. na igrišču SK Železničarja na Tržaški cesti. Nastopili bodo vsi sportni klubi našega mesta.

Velike mednarodne motorne dirke bo priredil »Perun« dne 12. in 15. avgusta na tezenskem dirkališču. Istočasno bodo tudi klubske kolesarske dirke.

Kasaške in galopne dirke na Teznem

Jutri, v nedeljo 22. t. m. priredi Kasaško društvo v Mariboru na dirkališču na Teznem velike kasaške in galopne dirke. — Udeležba bo letos posebno številna, ker so se prijavi poleg voznikov, ki jih poznamo že iz prejšnjih dirk, še novi tekmovalci. Letos so namreč mnogi nakupili dirkalne konje v Ljutomeru in bodo z njimi nastopili v ostri konkurenci. Tekmovanje se bo pričelo ob 15. uri. Vozil bo na Tezno mestni avtobus z Glavnega trga.

Konjske dirke na Teznem utegnejo biti jutri v nedeljo 22. t. m. posebno zanimive, ker bo prvič nastopilo več novincev-vozačev. Lahko rečemo, da je izid vseh dirkah popolnoma negotov in bodo zato posebna privlačnost za prijatelje stav. V glavni dirki se bo bil boj med g. pl. Lip-pittom in g. Filipčem, ako pa se dirke udeleži »Marga« g. Muleja, lahko tudi ta zmaga, presenetiti pa more tudi »Starost«, kojega lastnik g. Kirbiš zna dobro prikrivati njegovo hitrost. V drugi dirki je računati z zmago »Dorice« g. Kučerja. V handikapu pa je vsako napovedovanje izključeno, ker starta 12 konjev hkratu in so distance do sekunde izenačene. Dvovprezna dirka bo zanimivost prve vrste, saj bo 7 dvovpreg vodilo ogorčen boj za prvenstvo. V končni boj pa pridejo vprege »Ophelia« - »Daliga« (Lippitt), »Turi-sta« - »Todor« (Filipič), »Gospodar« - »Dorica« (Novak), vsekakor bo napet boj med prvima dvema, umevno, da tudi tukaj niso presenečenja izključena in utegne biti nevaren par »Marga« - »Baja« (Rasteiger), pa tudi »Nadar« - »Nurmi« (Poljanec), pri tem pa je treba upoštevati, da zmaga zavisi predvsem od spretnosti vozača in koncem koncev sreče. Galopska dirka, pri kateri sodeluje 7 dobrih jahačev, bo nudila občinstvu poseben užitek. Tudi tu je izid negotov. Po papi-rih bi mogli prisoditi zmago angleške-mu žrebcu »Grandezi«, pa tudi arabec »Orion« g. Žgurja utegne biti zmagoval-ec. Priprčani smo, da bodo vsi prijate-lji konjskega sporta s to prireditvijo za-dovoljni, prav tako tudi občinstvo. Pripominjamo, da pri teh dirkah ni denarnih na-grad, marveč samo častna darila in je za-tegadelj treba poudariti poštrevnost lastnikov konj. Pričakujemo, da bo to znalo ceniti mariborsko občinstvo.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Hoče priredi jutri v nedeljo javni telovadni sokolski nastop. Nastopa naj se udeleže vsa sokolska druš-tva iz Maribora in okolice.

Sokolska četa Sv. Barbara v Slov. gor. Na našem prenovljenem odru priredimo v nedeljo 29. julija ob 3. popoldne igro »Razvalina življenja«.

Pred emigrantskim kongresom v Mariboru

Načelne misli o emigraciji in zaslužjeni domovini

Zveza jug. emigrantskih združenj v Beogradu, ki združuje pod svojim emi-grantskim praporom že nad trideset agil-nih edinic v vseh večjih krajih Jugosla-vije, je sklenila, da se bo njen letošnji emigrantski kongres vršil v našem ob-mejnem Mariboru, in sicer 1. in 2. sep-tembra t. l., v zvezi s proslavo 15-let-nice obstoja našega zaslužnega pevske-ga društva »Jadrana«. Izbira našega me-sta je za to priliko posebno posrečena, tako z emigrantskih, kakor splošno na-cionalnih vidikov.

Predvsem je Maribor največji emi-grantski center v Jugoslaviji. Sem se je že v prvih povojnih letih zatekla ve-lika večina jugoslovanskih emigrantov iz Italije, pa tudi koroških emigrantov je nekaj med nami. Tudi v organizato-ričnem pogledu so jugoslovanski emigran-ti v Mariboru med prvimi v državi. Tu uspešno delujeta kar dve emigrantski društvi: Pevsko društvo »Jadrana«, ki si je s svojimi nesebičnimi in požrtvovalni-mi nastopi pridobilo simpatije v mestu in na deželi, in Prosvetno društvo »Na-nos«, ki zbira po večini emigrantsko mla-dino.

Izbira Maribora za sedež letošnjega emigrantskega kongresa pa je posrečena še v drugem pogledu. Narodno-obramb-no vprašanje je ob naši severni meji še vedno pereče. Na majhnem ozemlju, ki tvori zaledje našemu Mariboru, so osta-li še vedno živi nešteti tipični etnični obmejni problemi iz polpretekle dobe, ki so se jim danes pridružili še mnogi problemi širšega, državnega značaja. Od etnične samoobrambe pred dolgim asi-milacijskim nasiljem tuica, ki je še vedno več ali manj defenzivnega značaja, pre-hajamo šele polagoma do pozitivne afir-macije našega elementa ob meji. Pot je še dolga in zaenkrat živimo ob naši se-vernici meji v atmosferi, ki je tudi v iz-premenjenih razmerah še v marsičem po-dobna predvojni atmosferi dostopnega, a počasnega uveljavljanja naših pravic.

Jugoslovanski emigranti, ki bodo v septembru prihiteli z vseh strani Jugo-slavije na svoje emigrantsko zborovanje v Maribor, bodo našli med nami svojim težnjam in stremljenjem povsem ustre-zajoči ambient.

Emigrantsko gibanje med nami je no-vejšega datuma. Zamisel skupne emi-grantske organizacije se je porodila šele 1. 1931. v Zagrebu, ko je zaradi novih na-silij v Primorju število emigrantov spro-ti rastlo in je poleg zagrebške »Istre« in ljubljanske »Soče« vzraslo še okrog 18 novih emigrantskih društev. Navzlic temu si je emigrantski pokret že v tem kratkem času pridobil ugled in veljavo v našem javnem življenju, ki mu po vsej pravici pripadata. Zavest, da so težnje jugoslovanske emigracije skupne težnje vseh Jugoslovancev, polagoma vendarle pronica v nas, in to v nemali meri po zaslugi mnogih odličnih, idealnih, nese-

bičnih emigrantov, ki so vse svoje sile in ves svoj prosti čas žrtvovali v korist skupnosti že onkraj meje in v nežnani-šani meri še tu med nami.

V luči teh stvarnih ugotovitev, ki ž njimi vsak Jugoslovane danes računa, se nam kaže le še kot smešen ostanek biv-ših k. u. k. lokalnih patriotizmov mne-nje onih sramotnih, a k sreči redkih iz-jem med nami, ki jim je bilo in jim bo vprašanje našega jugoslovanskega Pri-morja »prav za prav« le interno vpraš-je — Primorcev samih. Kakor da Pri-morci prav za prav niso Jugoslavlani in kakor da, n. pr., vprašanja, ki zadevajo Maribor in njegovo zaledje, prav za prav niso naša skupna, ampak samo — šta-jerska vprašanja! Tolikšno mero nacio-nalne nezrelosti more pokazati samo člo-vek, ki se zanj slovenstvo konča na me-jah bivših vojvodin in pokneženih gro-fij rajne Avstrije in ki je še danes rajše vse drugo kakor pravi Slovenec. K sre-či so to samo izjeme, na katere pa je od časa do časa vendarle potrebno javno opozoriti. Ogromni večini našega nara-da, ki se je v svoji svobodni državi že zdavna otresla tako omejenih pogledov na svojo okolico, pa so vprašanja naših rojakov onkraj državnih meja vprašanja nas vseh, ki z njimi čutimo nerazdružli-vo povezanost v eno samo etnično ce-loto. To smo dolžni sedaj še v posebni meri naglasiti napram našim emigran-tom, ki jih je tujčevo brezobzirno nasilje po-gnalo v svet z rodne, z naše zemlje. Kar je naše pa ni samo primorsko in tu-di ne samo koroško, ampak skupna last vseh Jugoslovancev.

Če velja to za vsak naš drobec on-kraj državnih meja, velja pa to v najvišji meri za našo stokrat zbičano in vendar še vedno živo manjšino v Italiji, ki je v svoji 15-letni težavni dobi celemu sve-tu dokazala, da njeno jugoslovanstvo ni umetno, da ni samo puhla fraza, ampak najvišja vrednota, za katero je vredno vse žrtvovati. Že sama pieteta do žrtev zadnjih let sili iz nas to priznanje.

Italijansko časopisje rado poudarja, ko piše o Jugoslaviji, da je pravi mo-zaik najrazličnejših narodnosti, ki mu na-poveduje skorajšnji konec, a nič boljše ne izpodbija te italijanske izmišljotine od one nerazrušne jugoslovanske realnosti v našem Primorju, ki jo je navzlic nasi-lju ustvarilo složno skupno delo Sloven-cev in Hrvatov v zaslužjeni domovini. Le kdor to razume, bo prav razumel ono znano izjavo Mussolinija, da bi Jugoslo-vanom v Italiji dal vse pravice — v Ri-mu, na Siciliji ali Sardiniji, nikdar pa ne v — našem Primorju.

V septembru bodo v našem Mariboru zborovali emigranti iz te izmučene na-še zemlje. Hoteli smo našo zavedno na-cionalno javnost opozoriti na to zboro-vanje že sedaj, ker to v celem zasluži. H kongresu samemu pa se še povrnemo.

Kulturne vesti

Razpis književnih nagrad

Mladinska Matica razpisuje za svoje redne publikacije tri književne nagrade, in sicer:

1. 3000 Din nagrade za najboljšo izvir-no umetniško in vzgojno povest, ki bi bila primerna za mladino po 10. letu. Snov je lahko zajeta iz sodobnega živ-ljenja ali iz naše zgodovine, mora pa imeti zdravo jedro. Obseg okoli 6 tiska-nih pol formata rednih izdaj Mladinske Maticе.

2. 3000 Din za najboljši spis z nacio-nalno vzgojno tendenco, ki bi bil pripra-ven dvigati narodni ponos in samozave-st pri naši mladini. Obseg okoli 5 tiska-nih pol.

3. 2000 Din za spis ali slikanico za otro-ke od 6. do 9. leta. Snov je lahko poljub-na, realistična in pravljica, resna in ša-ljiva. Obseg okoli 5 tiskanih pol.

Nagrajena bodo samo dela, ki so zre-la in primerna za tisk. Ta dela dobe tu-di običajni honorar.

Za odbor Mladinske Maticе: Predsednik Andrej Skuli, tajnik Alb. Širok.

Če med dospelimi rokopisi ne bi bili tudi najboljši vredni razpisanih nagrad, si pridržuje odbor pravico, znižati na-grade ali celo odkupiti rokopise — s pri-voljenjem avtorjev seveda — za samo običajni honorar.

Sprejemajo se le tipkani rokopisi, posla-ni po pošti, ki naj bodo opremljeni z ges-lom. Isto geslo naj nosi tudi zaprta ku-verta, ki pa naj vsebuje le geslo in kon-trolno številko brez imena in naslova av-torja.

Naslove in imena sporočijo tajništvu Mladinske Maticе tekmovalci šele po presoji, ki bo objavljena v »Učiteljskem tovarišu«, da se jim lahko vrnejo roko-pisi, oziroma izplača nagrada. Radi identifikacije naj navedejo tedaj konku-renti še geslo in kontrolno številko.

Rokopise sprejema do 1. januarja 1935 tajništvo Mladinske Maticе v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6, kjer se dobijo tu-di podrobnejše informacije.

Kiki pomiri živce kot od-dih na letovišču.
Kjerkoli si bodi Kiki povsodi!

PROIZVOD: „UNION“ ZAGREB

O naši mladini na morju

Kolonija P. R. K. v Kaštelu Lukšiću

Dne 2. julija smo se poslovili od doma-čih in odrinili na morje. Slovo ni bilo nič prav žalostno, saj je pač naše malčke popolnoma prevzela želja, videti čimprej morje. Do Karlovca ni bila pokrajina za deco niti preveč zanimiva zaradi podob-nosti s Slovenijo, šele Gorski kotar in Lika sta jih vzdramila; toliko golega kamenja je pač malokdo že videl. Toda tudi ta slika ni napravila v njih globljega vtisa, kajti glavno zanimanje je bilo osre-dotočeno na morje. Ko so ga naslednje jutro zagledali, je nastalo v njih ogromno navdušenje, ki so ga v prav obilni meri izrabili. Raznim vzklikom ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Na postaji nas je pričakoval avto in nas po grupah prevažal v Lukšić. Nastani-li smo se v šoli v treh sobah. Uredili smo si jih prav udobno. Že prvi dan smo se kopali v morju. To je bilo veselje! No, med nami so bili tudi taki, ki niso zaupali morju, toda ko se mu je predal mali Lojzek, so se opogumili tudi drugi. Danes ni več nikogar, ki bi ga morali na-ganjati v vodo; nasprotno, kako uho včasih prav rado presliši piščalko, samo da ni treba prehitro zapustiti prijetne kopeli.

Porjavili smo vsi in morda bi še bolj, ko bi nas pri solnčenju venomer ne vzne-mirali hidroplani, motorni čolni, jadri-lice in parniki. Z jutranjo telovadbo si kre-pimo mišice. Prav zabavno je telovaditi v zelenem gozdiču ob prijetnem vonju iglastega drevja. Nekateri so se že nau-čili postavljati most; mali Lojzek pred-njajači tudi v tem. Ob večerih posedamo na pomolu. Navadno gledamo v morsko duo, ki je bogato na ježih, morskih zve-zdah, rakih itd. Za slovo navadno zapo-jemo kako slovensko pesem. Nekateri, kakor »Oj, ta soldaški boben«, »Po je-zeru« i. dr. so se priučili tudi Dalmatin-ci. Zbor prav pridno vadi in ob priliki izleta se hoče pošteno postaviti. Še celo petletni Marček se včasih pridruži, samo dolgo ne more, ker mu grlo kaj kmalu odpove, če ni »cukerkov«.

Preteklo nedeljo smo priredili prvi izlet. Obiskali smo Kaštela Stari in Novi. Hodili smo ves čas po cesti ob morski obali. Mnogo tujcev je letos na morju. Zanimivo jih je gledati, ko se kopajo ali pa solnčijo kot kuščarji na obrežnih ska-lah.

Po celodnevem naporu navadno prav sladko spimo, dogaja pa se tudi, da po-slušamo glasne sanje svojih sosedov. Včasih se kateri pogovarja z mamo, dru-gi pa se potaplja in jo obupno kliče na pomoč. V takih primerih mu priškočimo na pomoč in kmalu se zopet znajde na svoji blazini; mamice ni treba več. Zin-traj nas navadno zbudi živalca, kaj mi-slite, kako se ji pravi? No, to je tista, po kateri tako radi vprašamo: »Ali si ga že videl z ušesi?« Njegov »i-a« ima tako samosvojo višino in barvo, da bi še naši harmonikarji ali pa še boljši muzikantje prišli v zadrego, če bi od njih terjali, da nam ga določijo. Za nas ne pomenja ta glas nič drugega kakor to, da rodi prav obilo smeha. Pa tako je tudi prav, zakaj bi prezirali žival, ki je tukaj prav ko-risna.

Prihodnjic pa bomo mamicam povedali še kaj podrobnejšega o njihovih malčkih, naj le v teh dneh pridno segajo po »Ve-černiku«. Tudi letos vodi kolonijo gosp. Ravter. Hrana je res izvrstna, pa tudi mnogo je dobimo. Oprostite, da se nismo že prej oglašili, imeli smo obilo dela, precej krivde pa je pripisati soncu, ki tako rado napada in sili v lenobo.

Spominjajte se CMD

Po naših kopališčih

Romantika obdravskih kopališč — Mariborski otok „Missi“ in še nekaj

Ko doseže vročina »pasjih dni« svojo kulminacijo, je prav, da se okit vestni reporterji spomnimo tudi naših kopališč, kjer si čestiti meščani in meščanke hladne svoja pregrešna telesa. Ne morda zaradi tega, da bi poročevalec sledil že zastarelemu »slagerju«, v katerem se toliko opevajo bederca in slične zadeve nežnega spola. Ne, prav gotovo ne! Zanimiva je tudi neke vrste statistika v pogledu mičnih spominov in zgodbic ter reminiscenc o naših kopališčih in kopalkah, kakor tudi o kopališčih.

S tako »statistiko« bomo pričeli pri najbližjem kopališču. — Ko še ni bilo Mariborskega otoka, je bil eldorado mariborskih kopalcev (in kopalk seveda!) ali kopališče g. Kristana ali pa g. Kärferja. V teh kopališčih se je zbiralo vse, kar je čutilo potrebo po hladni vodi. Danes ni več tako. Konkurenca Mariborskega otoka je tolika, da so tema dvema kopališčema ostali zvesti samo oni, ki jim čas ne dopušča, da bi vsak dan pohiteji na oddaljeni Mariborski otok. Torej sta omenjeni kopališči postali zbirališče onih »plebejcev«, ki jim pravimo tudi uradniki, trgovski pomočniki itd. Vsi ti imajo komaj toliko časa, da si v skromni urici opoldanskega oddiha lahko privoščijo hladno kopel umazane Drave. Kopališčem pa so ostali zvesti tudi oni, ki so nedostopni za vsako »novost« in ki še niso izgubili smisla za romantiko preteklih dni. Romantiko? Morda bi bila primerna še kaka druga beseda za vse ono, kar se je dogajalo v teh nekoč tako popularnih kopališčih. Ko bi lahko pripovedovali o vsem tem stene lesenih kabin! Koliko src se je našlo v tem kopališču srečnih drugo ob drugem, koliko poznanstev se je sklenilo, ki so čisto imela svoj konec pred oltarjem ali kje drugje. Je že tako. Človeška kri je vroča, vroče je solnce in Drava za vse to še premalo hladna. Sicer so zlobni jezikarji včasih vedeli povedati še marsikaj, kar pa menda ne bo držalo. Sem namreč poznal neko gospodično, ki je nekaj kopalnih sezon redno zahajala v eno omenjenih kopališč. Pa bi skoraj prisegel, da je še danes devica, navkljub vsem govo-

ricam. Res je, da ta gospodična ni bila lepota (in tudi danes ni!), pa vendar bi se lahko kaj pripetilo ob vroči krvi in toplem solncu, pa premalo hladni Dravi...

Danes je v teh kopališčih izumrla romantika take sorte, živi morda še samo obujanje spominov na čase, ki so bili in jih nikoli več ne bo... Kopajo se pač še samo poslovni ljudje, ki nimajo smisla, pa tudi časa ne za take in slične zadeve. Oni pravi, »postopaški cvet« kopalcev in kopalk se je preselil na Mariborski otok in sedaj tam ustvarja zgodovino romantike kopanja.

Da, Mariborski otok! Ponosni smo nanj Mariborčani, ponosni tako, da popeljemo vsakega tujca nanj. Tujci čisto s prav kritičnim očesom motrijo vso »zadevo«, dokler se vse ne izprevrže v hvalo in slavo speve. Tista prva kritičnost tujcev pa izvira iz gole zavisti, ker pri njih nimajo vsaj kaj sličnega. Ampak je že tako, da je Mariborski otok samo eden in ta je naš. Pa pustimo to!

Glavno je, da imamo otok mi. »purgarij« mariborski in da si na njem lahko lajšamo težave pasjih dni in da na njem najdemo svoj »hec«. To se pravi, da si ga moramo sami napraviti. Pred leti je to bilo še vse bolj »špaso«. Sedaj pa je v splošni krizi tudi v tem oziru vsak navezan nase. So pred leti na primer izvolili na otoku tudi svojo »miss«. Čeprav je to dokaj resna zadeva, so hudo bolje iz vsega napravili »hec« in spravili s tem »miss« ob vsako veljavo. Je pač križ s temi »missi« in menda pri nas nobena ne bo imela specialne sreče. Pa kaj hočemo, naposled spada tudi to v arhiv romantike... Končno pa: saj je kar bedasto, da se tako-le »gremo miss«! Saj si lahko vsak kopalec izbere svojo »miss«, ki ji je na otoku na pretek. In ni treba potem nikake komisije in ni prav nič zavisti, ko so pa tako vse otoške »miss« srečne in zadovoljne ob strani svojih še srečnejših kavalirjev...

V ostalem pa je slika taka, kot po drugih kopališčih. Ne manjka še tudi manjših senzacij. A so to vsakdanje, da so tudi za reporterja v teh kritičnih časih ki-

slih kumarc in časopisnih rac, — hargatela. Ne verjamete? Ali je to omembe vredno, če debelušna gospa kar javno ošteva svojo slabšo polovico, ker se je preveč zagledala nekam, kar ji ni po volji? In če je navdušen plavalec po neoprednosti v bazenu izgubil svoje plavalne hlačke in mora v vodi čakati na »odrešenje«? To so stvari, o katerih se ne da in ni vredno razpravljati. Glavno

je, da eni plavajo, drugi se solnčijo, najdrznejši pa s stolpa skačejo v vodo. Oni, katerih se vse to ne tiče, pa vse to z večjim ali manjšim zanimanjem opazujejo. Pozabiti pa ob koncu ne smemo še onih, ki se po dva in dva ob mraku izprehajajo v bližnjem gozdičku in jo nato peš in po ovinkih uberejo proti mestu. Pri teh je pa doma prava romantika... -o-t-

Blažena nemščina

Par primerov naše blažene nemščine:

1. Žena išče pomočnika svojega moža v brivnici nedaleč od stražnice na Aleksandrovi cesti. Pri vratih jo pozdravijo skoraj enoglasno »Küss die Hand Gnädige!« Odgovori in vpraša slovenski. Med tem kliče pomočnik mojstru: »Bitte zahlen«. 2. Sedim na lenarškem avtobusu, dve neznani dami govorita nemški, v recitiranju besed nekaj drugih s pogovorjenim dogodkom zvezanih oseb, rabita zaradi »izvirnosti« sloverščino, in sicer pravilnejše kot nemščino. Pride šofer delit in kasirat vozovnico in ga vprašata nemški, kdaj vozi vlak »nach Cilli«. Šofer niti opazil ni, da sem vmes popravil besedo »Celje«, ki me je rešila nadaljnega mučnega poslušanja itak spalne nemščine; prenehali sta namreč govoriti vse do Maribora. 3. V javnih lokalih, gostilnicah, trgovinah itd. vedno pogostejše opazujemo naslednje: pomožno osebje (natakarji, trgovski pomočniki, vajenci) govori s strankami slovenski, med seboj pa se zabava, krega in pogovarja nemški. Lastniki lokalov so v prvi vrsti poklicani za to, da osebje ne govori nemški!

Sploh pa se je zadnje čase v Mariboru začelo »švabčariti« tako, da skoraj ne veš, ali si v Sloveniji ali Dollfusovi Avstriji. Nerazumljivo in neverjetno je, da vse tako mirno prenašamo. Zaljubljeni nemškega jezika, dajte rajše slovo Mariboru, čigar zagrožene »rauchgeschwärtzte Trümmer« si rajše poiščite v raju bomb in atentatov. Narodno zavedno občinstvo pozivamo, da smatra nemško govorjenje naših nemčurjev, kakor tudi že 15 let naš jezik hriskirajočih Nemcev, za izzivanje, ki ga dosledno taktno, vendar odločno zavrnilimo.

Tudi javni činitelji in naše oblasti naj

v tem oziru izdajo strožje ukrepe. Nikakor naj ne trpe po svojih uradih s strankami občevarja v nemščini. Kdor ne zna državnega jezika, naj si najame tolmača!

Vlada pa naj izda odredbo, v kateri določi rok, do katerega se vsak državljani mora naučiti državnega jezika. Saj je to državljanska dolžnost državljanov v vseh državah.

Poljčane

Zanimanje za vodovod v Poljčanah je še vedno živahno. Vse doslej, več ko eno leto, so se vršila pogajanja med železnico in občino, ali naj se gradi vodovod za skupne potrebe, t. j., zase in za železniško upravo, ali samo za občino. V prvem primeru bi morala železniška uprava prispevati ugotovljeno razliko stroškov, ki bi nastali, kar bi krila s tem, da bi dostavila tolikšno množino cevi.

Ker zaenkrat nima dovolj cevi istih dimenzij na razpolago in ker v doglednem času ni upati, da bi lahko krila stroške z denarjem, ker za njo ne obstoja neobhodna potreba po vodovodu, se je občina odločila, da zgradi vodovod zase in za potrebe svojih občanov. Za izgotovitev vodovodnega načrta in proračuna je že poslala prošnjo hidrotehničnemu oddelku banske uprave v Ljubljani. Ko bo zadeva rešena, pa se bo takoj pričelo s podrobnejšim delom doma med občani, ki si čimprej želijo dobre pitne vode, ki je zlasti v poletnem času občutno primanjkuje.

Na Boču bo v nedeljo planinsko rajanje. Rogaška in poljčanska podružnica SPD proslavita tokrat že petič postavitev stolpa. Ob 10. bo pri Sv. Miklavžu služba božja. Pri prireditvi sodelujeta steklarska godba iz Rogaške Slatine in sloviti septet bratov Živkov. Na svide-

A. P. Čehov:

Drobiž

Papa, mama in teta Nada niso doma. Odšli so na krst k tistemu staremu častniku, ki vedno jezdi na majhnem sivem konju. V pričakovanju njih vrnitve so Griša, Anja, Alojša, Sonja in kuharičin sin Andrej posedli okoli velike mize v jedilnici in igrali karte. Če smo pravični, bi dejali, da je že čas za spanje; toda, je-li mogoče zaspati, dokler ne izveš od mame, kakšnega otročička so krstili in kaj so večerjali? Miza, ki jo osvetljuje viseča svetiljka, je kar pisana od števil, orehovih lupin, papirčkov in steklenih črepinj. Vsak igravec ima pred sabo dve karti in kupček črepinj, da lahko pokrije številke. Sredi mize se beli skodelica z novci za pet kopejk. Tik skodelice leže napol snedeno jabolko, škarje in krožnik; nanj morajo polagati orehove lupine. Otroci igrajo za denar. Stavijo — kopejko. Pogodbi, kdor bi hotel slepariti, mora takoj proč. Mimo igralcev ni nikogar v jedilnici. Pestunja Agacija Ivanovna sedi spodaj v kuhinji in uči kuharico šivanja; starejši brat Vasja, učenec V. razreda, pa leži v sobi za goste na divanu in preganja dolg čas.

Igrajo s hazardom. Največja hazardista spoznaš z Grišinega obraza. Griša je majhen, devetleten deček z dočista ostrizeno glavo, okroglih lic in debelih usten, kot jih imajo zamorci. Obiskuje pripravljalni razred in meni, da je največji in najpametnejši za mizo. Igra izključno le za denar. Če ne bi bilo v skodelici denarja, bi bil že zdavnaj v postelji. Rjave oči mu nemirno in bistro švigajo po kartah igrancev. Strah, da utesne zaigrati, zavist in denarne izkušnje, ki mu polnijo ostrizeno glavo, mu ne dajo sedeti mirno in se osredotočiti. Obrača se kot na iglah. Če zadene, pograbí pohlepno denar in ga že isti hip sune v žep. Njegova sestra Anja, osem-

letna deklica z ostrim podbradkom in umnimi, bleščečimi očmi, se prav tako boji, da ne bi kaj zaigrala. Malce zardi, pa prebledi in ves čas živo opazuje karte. Kopejke je ne zanimajo. Zanj je sreča v igri vprašan samoljubja. Druga sestra, šestletna Sonja, kodrolasa in rdečelična deklica, taka, kakršni so samo zelo zdravi otroci ali pa druge lutke in slike na škatlicah za bonbone, igra zgolj zato, ker jo igra sama na sebi zanima. Z lica ji odseva ginjenost. Kdorkoli izgubi, vsakemu se smeje in ploska z rokami. Alojša, debelušast, okrogel paglav, sopiha, gogota in venomer obrača oči v karte. Njemu ni ne do denarja in ne do časti. Hvaležen je, da ga nihče ne podi od mize, da ni treba spat. Na videz je flegmatik, v duši pa je precejšnja bestija. Ni sedel za mizo toliko zaradi igre, kolikor zaradi prepričev, ki so pri igri nezogibni. Sila mu je vseč, ako kdo koga udari ali opsuje. Že zdavnaj bi bil moral nekam iti, a se ne gane niti za minuto od mize; boji se, da mu ne bi v njegovi odsotnosti vzeli črepinj in kopejk. Ker zna šteti samo do deset in pa tiste številke, ki se končujejo z ničlami, mu pokriva številke na mizi sestra Anja. Peti igravec, kuharičin Andrej, črnolas bole-hav fant, oblečen v srajco od Cica in z medenim križcem na prsih, stoji nepremično. Zamišljeno opazuje številke. Nič se ne zmeni za izid igre in za zmagovalca; docela se je vglobil v aritmetiko igre, v njeno raznolično filozofijo: koliko je na svetu števil, pa se vendar ne zmedejo!

Vsi po vrsti kličejo številke — razen Sonje in Alojša. Ker so same številke preveč enolične, je praksa izmislila veliko nazivov in smešnih imen. Tako je sedmica dobila ime greble, enajstorka palice, sedeminsedemdeset Semjon Semjonovič, devetsto dedek itd. Igra poteka dokaj živahno.

»Dvaintrideset!« vpije Griša in stiska

iz očetove čepice žolti ščit. »Sedemnajst! Grebla! Osemindvajset — kosimo seno!«

Ana opazi, da je Andrej pozabil 28. Drugekrat bi ga bila opozorila, topot, ko leži v skodelici razen kopejk še njeno samoljubje, pa triumfira.

»Tri in dvajset!« nadaljuje Griša. »Sem jon Semjonovič! Devet!«

»Ščurek ščurek!«! zavpije Sonja in kaže ščurka, ki beži čez mizo. »Joj!«

»Ne ubijaj ga,« de z globokim glasom Alojša. »Morda ima otroke...«

Sonja spremlja ščurka s pogledi in misli o njegovih otrocih: kako majhni pač utesnejo biti takile ščurčiči.

»Štiri in štirideset! Ena!« nadaljuje Griša, ki ga že grize, da ima Anja dve katerni. »Šest!«

»Dobila sem! Jaz sem dobila!« vpije Sonja, se hiheta in koketno zapira oči. Igralci dobijo dolge obraze.

»Treba se je prepričati!« pravi Griša in zre z mržnjo sestro Sonjo.

S pravico, ki gre največjemu in najpametnejšemu, si je Griša pridržal odločilno besedo. Kar on hoče, to drugi tudi store. Dolgo in skrbno obrača Sonjine karte. Na največjo žalost igrancev se pokaže, da ni sleparila. Začenja se nova partija.

»Oh, kaj sem včeraj videla!« reče Ana skoraj zase. »Filip Filipovič je tako obrnil veke, da so mu oči postale rdeče in strašne kot oči nečistega duha.«

»Tudi jaz sem videl,« govori Griša. »Osem! Pri nas pa zna učenec pomigati z ušesi. Osemindvajset!«

Andrej zamiga z očmi, ustmi in s prsti; zdi se mu, da se mu tudi ušesa gibljejo. Splošen smeh.

»Slab človek je ta naš Filip Filipovič,« vzdihne Sonja. »Včeraj je zašel k nam v otroško sobo, a bila sem v sami srajci. Postalo mi je tako neprijetno!«

»Zdi se, da nekie zvoni,« reče Anja in široko odpre oči.

Vsi prekinejo igro in se odprti ust zastrme v temno okno. V temi trepetajo odsev svetiljke.

»Ponoči zvone samo na pokopališču...« reče Andrej.

»Čemu pa zvone tamkaj?«

»Da razbojniki ne vdero v cerkev. Zvona se boje.«

»A kaj bi razbojniki počeli v cerkvi?« vprašuje Sonja.

»Znano je, kaj bi: pobili bi stražarje.«

Nastopi minuta molka. Vsi se spogledajo, se zgroze in se vrnejo k igri. To partijo zadene Andrej.

»Sleparil je,« zamrmra tebi nič meni nič Alojša.

»Lažeš, nisem sleparil!«

Andrej prebledi, skrivi ustne in udari Alojšo po glavi. Alojši se zlobno zaiskre oči, skoči kvišku, se upre z enim kolonom ob mizo in udari Andreja v lice. Oba si dasta še po eno zaušnico in jama tvojati. Sonja, ki ne more prenesti takih grozot, udari v jok. V jedilnici se čuje glasno jokanje. Ni minilo pet minut, pa so se otroci spet hihetali in se mirno pomenkovali. Obrazi so še zajokani, vendar jih pa to ne moti, da se ne bi smehljali. Alojša je naravno srečen: torej je le nastal preprič!

Igra se nadaljuje. Naenkrat ozvani Alojša: »Sonja spi.«

Sonja je nastavila kodrasto glavico na roke in spi sladko, neskrbno in krepko.

»Pojdi, vleži se na mamino posteljo!« reče Anja in jo pelje pod pazduho iz jedilnice. »Pojdi!«

Vsi krencjo za njo. Čez kakih pet minut nudi mamina postelja kaj dražesten prizor. Sonja spi. Tik nje smrči Alojša. Naslonjena z glavo na njune noge spita Griša in Anja. Zraven se je zleknil tudi kuharičin sin Andrej. Kraj njih se valjajo kopejke, ki so izgubile vso svojo silo tja do nove igre. Lahko noč!

Preiskava o požigih na Dravskem polju

V letošnjem letu je bilo na Dravskem polju nenavadno veliko število požarov in jih beležijo tam že nad 100. To močno spominja na enak pojav na Gorenjskem pred šestimi leti, ko tam skoro ni minil dan, da ne bi pogorela ta ali ona domačija.

Že takoj po prvih požarih na Dravskem polju so bila na delu vsa krajevna varnostna oblastva. Skušala so ugotoviti vzrok požarov in prijeti krivce, vendar so ostala vsa prizadevanja, razen v osamljenih primerih, brezuspešna. Najbolj prizadeti so bili okoliši občin Ptuj, Cirkovci, Ptujška gora, Pragersko, St. Janž na Dravskem polju, Rače, Slovenska Bistrica in Poljčane. Na pogoriščih so našli varnostni organi v številnih primerih posode, v katerih je bila na dnu še gorljiva tekočina, petrolej, bencin ali kaj sličnega. Ker so se požigi preveč množili in so trljali tudi človeške žrtve, se je odločila banska uprava, da pride silnemu zlu do dna.

V sporazumu s krajevnimi oblastvi je poslala banska uprava na Dravsko polje več kriminalnih uradnikov, ki so pričeli preiskavati posamezne primere in zasliševati prebivalstvo. Dolgotrajna in intenzivna preiskava je slednjič dognala dejstva, po katerih se je dalo sklepati, da so bili na delu kot požigalci tudi lahko-miselneži, ki so spekulirali z zavarovalnino. Posamezniki so namreč mislili, da mora zavarovalnica škodo likvidirati v višini zavarovalne vsote, ne pa po višini povzročene škode. Tako se je ugotovilo, da je šlo v več primerih za zavarovalno spekulacijo in je preiskava ugotovila zelo sumljive okoliščine. Zavarovalni zavodi so morali tekoče leto res likvidirati ogromne vsote zaradi požarnih škod, med tem pa si je veliko ljudi nakopalo tudi sodne preiskave. Res je, da se potepajo po deželi številni brezposelni, ki časih nimajo prav nikake vesti. Če jih človek našene od hiše, kaj radi zaprete z maščevanjem, in nedvomno so taki

ljudje v številnih primerih podtaknili ogenj.

Požari na Dravskem polju so v zadnjem času zopet redkejši in je upati, da se bo pri pazljivosti ljudi samih nehala uničevanje narodnega premoženja, ki ga je doslej v milijonskih vrednostih požrl ogenj.

Ptuj

Romunski častnik Jakob Klenina iz Bukarešte, ki potuje na konju skozi države male zveze, se je dne 18. t. m. ustavil tudi v Ptuj. Po kratkem odmoru je nadaljeval svojo pot proti Varaždinu.

Kino. V soboto 21. in v nedeljo 22. t. m., obakrat ob 20.30, se predvaja veliki film »Veliki cirkus«. Neverjetni doživljaji krotitelja divjih živali.

Zaradi okuženja z vraničnim prisadom ena oseba umrla, tri pa v smrtni nevarnosti. Kako nepredvidno je naše kmetijsko ljudstvo pri živinskih kužnih boleznih, je pokazal naslednji dogodek: Zakonca Jurij in Ana Kores, posestnika v Kočicah pri Žetalah, sta zaklala na vraničnem prisadu obolelega vola, da na drobno prodata meso. Pri klanju in raztelesenju živali sta jima pomagala posestnika Tomaž Bele in Anton Plajnshek. Nekaj ur po izvršenem delu je vsem štirim postalo nenadoma slabo, pojavile so se jim po telesu otekline in nastale so hude bolečine. V tem stanju so vse štiri prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili okuženje z vraničnim prisadom. Takoj so jih spravili v izolirnico in jim nudili zdravniško pomoč. Pri Ani Koresovi je bila vsaka pomoč zaman; uboga žena je v četrtek 19. t. m. v groznih mukah umrla; ostali trije so v času ko to pišemo sicer še živi, toda upanja je le malo, da jih rešijo. Meso okuženega zaklanega vola se je razprodalo; ni še pa znano, so li tudi pri onih, ki so vživali zastrupljeno meso, znaki zastrupljenja.

K zverinskemu umoru v Gruškovju. Težko nam je, da smo primorani še poročati o zverinskem umoru v Gruškovju

in tako izpostavljati ves-ptujski okraj strogi sodbi javnosti. Toda v prepričanju, da bo javnost, ki zasleduje zadevna poročila, tudi zanimalo razmerje med nasprotnikoma in razlogi, ki so dali povod tej strašni tragediji, storimo to. Na kak način je morilec zaklal svojo žrtev in kake poškodbe je sodna komisija pri obdukciji trupla ugotovila, smo sicer že poročali, toda kot očitvidci se spominjamo na trenutek, ko smo pogledali na vsled neštutih posmrtnih poškodb ubitega, in ta pogled je bil mnogo strašnejši, kakor si ga more zamisliti bralec. Glava umorjenega Perneka ni bila drugo kot niz zevajočih ran, ki so bile druga strašnejša od druge. Vse to je naredil zverinski človek, ki ni preje nehal s svojim morilnim delom, dokler ni videl, da se njegova žrtev v mlaki krvi več ne gane. Ni ga ganil joč na kraj nesreče prihitele žene Pernekove in treh do deset let starih otrok, temveč vpričo teh je nadaljeval svojo morilno delo z motiko po že na smrt poškodovani glavi nesrečne žrtve. Nasprotno, lotiti se je hotel z motiko tudi teh, kar pa se mu zaradi njihovega bega k sosedu ni posrečilo. Vsakdo si lahko zamisli občutke in tegobe uboge žene in otrok ob pogledu na tako razmesarjeno truplo moža in očeta, koje-mu so hoteli pomagati, a ni bilo več mogoče. Morilec Kozel se zagovarja, da je strašno dejanje izvršil v silobranu, ker ga je pokojni Pernek hotel ustreliti, on pa da ga je s svojim dejanjem le prehitel. Medsebojno sovraštvo datira že od lanskega leta zaradi nekega dolga. Zadnji prepir sta imela med seboj dne 8. t. m., ko sta se srečala na cesti. Pri tej priliki je Pernek Kozla s palico prav pošteno pretepel, da je palico na njem zdrobil. Prizadel mu je na glavisicer lažje poškodbe, vendar bi imele za primer infekcije težke posledice. Končno je prišlo do temeljitega obračuna, ki ima za posledico, da je Pernek v grobu. Kozel pa v zaporu. Ni čuda, da je to sovraštvo končalo tako tragično, ker sta drug drugemu pretela s smrtjo, in sicer je pretil

Pernek, da ima za Kozla vedno patrono pripravljeno, medtem ko je Kozel nudil onemu, ki ubije Perneka 100 Din nagrade.

Lesena ura

V nekem moskovskem muzeju lahko občuduješ mojstrsko delo ruske kmečke pridnosti. Tricentimetersko žepno uro, ki je vsa tudi v svojem notranjem mehanizmu iz lesa. Izdelal jo je kmet Bronikov, in sicer jo je začel leta 1827. in končal 6 let pozneje. V svojem življenju je napravil 10 takšnih ur, ki so jih kot redkost zelo iskali. Eno si je omissil celo japonski mikado. Ura pa v svoji preprostosti brezhibno še danes deluje.

Demanti v jajcih

Cariniki v Le Havreu so te dni odkrili nenavadno tihotapstvo. Ko je pristal v luki parnik »Caledonia« ter so stopili na krov, da bi pregledali potnike, med njimi mnoge takšne, ki so se pripeljali iz Anglije, so jim izročili opozorilo, da so na ladji tihotapci z demanti. Potrebna je torej bila stroga preiskava. Kako izslediti tihotapce? Angleška policija ni sporočila signalimenta tihotapcev in delo je bilo težavno. Slednjič sta dva carinika ustavila potnike, ki so imeli pri sebi ostanke živil, cel zavitek sendvičev in trdo kuhanih jajc. Jajca so zbudila posebno pozornost carinskih preglednikov. Odprli so jih po vrsti in res so odkrili v njih demante. Tihotapci so zelo večje spravili dragulje v jajčno lupino ter jo potem zopet zakitili.

V najem

ODDAM V NAJEM

veliko delavnico z dvosobnim stanovanjem in tri avtogaraže v centru. Vprašati v kinu »Union«. 2986

ŽELIM PREVZETI

v najem kovačnico. Naslov v upravi lista. 2988

POSODILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9.668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

REVIGAL

proti kožnim boleznim

Reg. pri Min. s. p. in nar. z. v Beogradu.
Ime zakonom zaščiteno kon. št. 8407-9-10

Izdovalec: Lekarnar BRANISLAV MONDINI Slovenska Bistrica (Dravska banovina)

Reg. pod S. br. 6540 od 5. IV. 1934.

Rentabilen
avtomatičen

bufet

takoj
naprodaj

Ponudbe pod
»Avtomatičen bufet«
na upravo lista 2977

Vinotoč Vurberk

otvorjen!

Prvovrstna graščinska vina.
Lep razgled!

Mali oglasi

Razno

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

KOLESA.

motorna kolesa, otroški vozčki, skirice s pogonom po ugodnih cenah in na obroke pri »Jugu« d. z. o. z. Maribor, Tattenbachova ulica 14. 2843

SPALNICE

politrane najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po nižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarska in pohištvena naročila. Mizarsko podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

Žima

Afrika

Vata

Posteljino perje

Gradl za madrace

VEKA-Maribor

Spomnite se CMD

HRANILNE KNJIŽICE

kupujemo in prodajamo po najugodnejših cenah. Izplačamo takoj v gotovini.

POSODILA

Vam nabavimo in Vaš

KAPITAL

v hranilnih vlogah ali pa v gotovini naložimo prvovrstno in popolnoma varno. Ako se želite s svojim kapitalom udeležiti pri neki industriji ali trgovini, javite nam to!

OPOZORILO

vsem tistim, ki želijo hranilne knjižice kupiti ali prodati, da ne nasedajo v teli delikatnih zadevah za kotnim in anonimnim pre-kupčevalcem, ki Vam ne morejo nuditi nikake strokovne, moralne in ne materialne garancije (take tipe javite takoj oblastim), ampak se obrnite na naš koncesionirani zavod, kjer boste svoj nakup ali pa prodajo brez nevarnosti in posledic obavili. Kakor časopisi javljajo, je ta opomin za vsakega na mestu. **BANČNO KONC. KOMERCI-ALNI ZAVOD, MARIBOR.** 2996

POZOR!

Popravila: Moški toplanci s petami 25-30 Din, ženski s petami 15-20 Din, jamčeno prvovrstno blago. Priporoča se Lovce, Glavni trg 4, dvorišče. 2949

ŽIČNE VLOŽKE

žimnice, kauče, naslonjače, otomane, zavese, odeje nudi najceneje NOVAK, Vetrinjska ul. 7, Koroška c. 8. 2962

VINOTOČ

Meljski hrib 40, Kušer, 2975

VINOTOČ HOFERAT.

Meljski hrib 31. Otvoritev 22. julija. 2984

VINOTOČ NA KALVARIJI

(Jan) stara in nova vina. 3002

PREPRIČAJTE SE!

Konkurenčne cene, strokovno delo. »Lota«-postelje, otomane, madrace in popravila izvršuje znana tapetniška delavnica in za pohištvo Jagodič D., Vojaški trg. Oglas shranite — 5 odstotkov popusta. 2992

Posest

ZIDANA NOVOZGRADBA, soba, kuhinja, hlev, vrt na periferiji 15.000 Din. Hiša, 8 stanovanj, lep vrt 180.000 Din. Travnik, 4 orale, blizu mesta 31.000 Din. Posestvo blizu mesta, 8 oralo, hiša, hlev 50.000 Din. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28, 2999

Stanovanje

STANOVANJE

2 sobi in kuhinjo, oddam takoj. Gostilna, Tržaška c. 1. 2967

SOBO

in kuhinjo oddam. Zrkovska cesta 7, Pobrežje 2980

DVE GOSPODIČNI

sprejem na stanovanje, Koroška cesta 27, vrata 3. 2997

ODDAM STANOVANJE,

soba, kuhinja, jedilne shrambe, kleti, drvarnica, vrt, 10 minut od kurilnice za igriščem »Rapida«, Kratka ulica 5. 2998

OPREMLJENO SOBO

oddam gospodu. Sodna ulica 25-III, vrata 10. 3001

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Spomni se me, ko se ti približa ko-
nec!« mu je zazvenelo v ušesih.

»Kdo si?« je kriknil in dvignil roke,
kakor da bi se hotel postaviti v bran
nevidnemu napadalcu. Toda bilo ni ni-
kogar. Nihče ni stokal, nihče ni strmel
vani, nihče mu ni ničesar govoril. Samo
dež je lil izpod neba, listje je šuštel in
pod grmom se je svetlikala velika kres-
nica. Faraon se je pomiril. Zazeblo ga
je in se je naglo vrnil v dvorec. Straže
so ga začudene pozdravljale, a on jih
skoraj ni videl. Bežal je v spalnico in si
jo ogledal. Potem je prislunil. Bilo ni
ničesar.

Tla se niso majala, stene niso škripale,
strop ni cvilil. Vse je bilo kakor vedno,
a zaspali ni mogli. V njem se je borila
temna, nerazumljiva bojazen z vladar-
sko voljo. Stokrat ga je premagala, sto-
krat je podlegel. Dokončne odločitve ni
bilo. V boju so mu pešale moči, ki jih
ni hotel obnoviti blagodejni spanec.

V temni vlažni ječi sta tedaj sedeli tu-
di Arikdinila in Nefteta. Favoritki se je
zdelo vse kakor strašne sanje, ki ne mo-
rejo biti resnica. Le malo ur prej so bile

izpolnjene vse njene najvišje želje, Az-
teška princesa, ki je stala med rjo in fa-
raonom, je bila odstranjena; veliki se je
pomiril in ji vrnil vso svojo naklonje-
nost; njena zvezda je žarela kakor nikoli
prej. Zažarela zadnjič in spet za vedno
ugasnila. Ko so jo prijeli, je protesti-
rala in zahtevala, da jo peljejo pred fa-
raona, potem se je uprla z vsemi svojimi
telesnimi močmi, a kaj je bilo njeno než-
no dekliško telo napram jeklenim miši-
častim rokam vojščakov! Zlomili so igra
je njen odpor in jo zvezali. Potem je iz-
bruhnila v silovito ihtenje, kričala je in
besnela, a tudi to ni spremenilo njenega
položaja. V ječo so jo morali odvleči.
Tam je padla na trda vlažna tla telesno
in duševno popolnoma izčrpana. Objela
jo je rahla nezavest, nekakšna trenutna
otopelost živcev in misli. Polagoma pa
je spet doumela vso resnico in v mislih
preletela vse, kar se je tako nepričako-
vano zgodilo. Vendar ji razum ni dovo-
lil, da bi se vživela v usodo, ki jo je ča-
kala, da bi verjela v nespremenljivi ko-
nec svoje slave v moči.

»Ne, to je blazno, blazno, blazno...«

110

si je ponavljala. »To je pomota. Kaj so
storili! Veliki me bo rešil, ko bo izvedel.
Saj ni mogoče, da bi me on vrge v je-
čo. K njemu hočem. Pustite me k velike-
mu!« je kriknila, se dvignila in zaletela
z vso silo v kovinska vrata. Zaman, ni-
če je ni slišal, nihče ji ni odgovoril.

»Pustite me k njemu! Zblaznim...«
je kriknila znova.

»Pomiri se, hčerka moja najdražja!«
je dejala Arikdinila. »Ne prosi milosti se-
misirske pse! Po tej poti se ne rešiš.«

Toda starkine besede Neftete niso po-
mirile, razdražile so jo le še bolj, da je
v temi planila proti njej, jo zgrabila za
ramena in zarjula:

»Ti si kriva, prekleta! Ti si odpeljala
Evalasto, ti si se dala ujeti in si še mene
izdala. Če si čarovnica in moreš vse,
udari po steni, da se odpre, odpelji me
odtod, reši me!«

»Pomiri se!« je dejala še vedno mirno
Arikdinila. »In me poslušaj.«

»Ničesar ne bom poslušala; reši me!«
Arikdinila je prišla s svojimi mrzlimi
koščeni rokami deklico in jo stresla:

»Iztrezni se! Ne nori!«

Nefteta se je zdrznila, v živčni razbes-
nelosti se ji je zazdelo, da so jo oklenile
roke smrti, in nepopisna groza jo je pre-
vzela, da je blazno zakričala. Le z na-
porom vseh sil jo je Arikdinila toliko

pomirila, da je poslušala njene besede:
»Dejala sem ti, da ne prosi milosti se-
misirskih psov. Mar veš sploh, kaj si?«
»Veš, kdo je Semis Ofiris, kdo sem jaz?«

»Kdo sem?« je vprašala favoritka.
»Nisem ljubinka Nefteta? Kaj bi še bila
drugega? Kdo je Semis Ofiris? Faraon
faraonov. In kdo si ti? Čarovnica, če
si sploh čarovnica in nisi le lažnjivka.«

»S svojimi odgovori si mi povedala,
da ne veš ničesar, niti tega ne, kakšna
kri se pretaka po tvojih žilah?«

»Človeška.«

»Kri Semisov, faraonov semisirskih.«

»Hči sem njihovih služabnikov.«

»In vendar pravnukinja faraona Se-
misa Menofisa, pradedu Semisa Ofiri-
sa. Tvoj praded je bil zavrženi Semis
Hepsutis, namestnik Hepsutis.«

»Moji predniki so bili Semisi, farao-
ni?« je vzkliknila Nefteta, ki ni mogla
verjeti čarovničnim besedam.

»Prisegam ti.«

»Kako veš to?«

»Ker sem sama tvoja prababica...«

»Moja prababica?«

»Da, mati prvega sina Semisa Menofi-
sa, zavrženega Hepsutisa, tvojega pra-
deda, faraonka Bala.«

»Faraonka Bala?«

»Morda še nisi slišala niti njenega ime-
na niti zgodbe njenega življenja.«

Prodaj

ENODRUŽINSKO HIŠO
z vrtom prodaj za 46.000 di-
narjev. Pobrežje, Jadranska
ul. 20. 2960

VOZ
za mleko, voz za meso, plug
s kolesi, dvokolesni voziček
(Krippenkarren), brezstenski
voz na vzmeti, 10 mq nosil-
nosti, brezstenski voz, 30
mq nosilnosti, prodaj. La-
minger, Slovenska ul. 26,
2966

DOBRO IDOČA GOSTILNA
s hišo je takoj naprodaj. Po-
nudbe pod »Gostilna 600« na
upravo »Večernika«. 2969

PRODAM BRANJARJO
s trafiko za 1000 Din. Vpraša-
ti dopoldne Jože Vošnjakova
ul. 21/II. 2972

ENODRUŽINSKO HIŠO
prodaj. Vzamem polovico v
knjigah. Anton Krainc, Spe-
sovo selo, Pobrežje. 2976

**VEČ LEPIH, KRASNO CVE-
TOČIH OLEANDROV**
prodaj. Vprašati Razlagova
ulica 13. 2985

HIŠE ALI POSESTVA
od 30.000 Din naprej. Vile,
gostilne, prodaja Posredoval-
nica Maribor, Slovenska uli-
ca 26. 2990

LEPA HIŠA
v mestu, 4 sobe, kuhinja, vrt
70.000 Din. Ponudbe pod »Hi-
ša« na upravo lista. 3000

Kupim

MIZO
za pisalni stroj kupimo. Po-
nudbe pod »Pisalna miza« na
upravo lista. 2944

POZOR FILATELISTI!
Kupujem stare znamke in to
samo velike zbirke. Plačam
zelo dobro v gotovini. Obšir-
ne ponudbe na upravo lista
pod števil. 2971 2973

PISARNIŠKO OPREMO,
pisalni stroj, v dobrem sta-
nju, kupim. Dopise pod »O-
prema« na upravo »Večerni-
ka«. 2982

**Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inzerentih!**

Službo dobi

STROJEPIŠKA-KO
toda perfektno, sprejemno
tako. Ponudbe pod »Perfek-
ten« na upravo lista. 2963

ŠOFERJA
ali delavca, ki mi posodi pro-
ti najboljši garanciji 25.000
Din, sprejem v tovarno s
tedensko plačo do 300 Din.
Ponudbe na upravo »Večerni-
ka« pod šifro »Takošen
nastop«. 2979

ZAHVALA

Za mnogoštevilne izraze sočuvstvovanja ob
priliki smrti in pogreba naše nad vse ljubljene
soproge, matere itd., gospe

Elizabeta Kolman

kakor tudi vsem darovalcem cvetja, se tem po-
tom najiskrenejše zahvaljujem. Posebno zahvalo
smo dolžni društvu »Danica« za lepe žalostinke.

Maribor, dne 21. julija 1934.

2994

Žalujoči ostali.

ZANESLJIVE

NAKUPOVALCE
za jabolka, ki dobro poznajo
poedine vrste, iščem za Ma-
ribor in okolico. Predstaviti
se pri And. Suppanzu, Asker-
čeva ul. 3. 2983

**PRVORAZREDNI BANAT-
SKI VELETRGOVCI**

iščejo zastopnika za Maribor
in okolico. Ponudbe na Alo-
ma Company d. z o. z., Ljub-
ljana. 3004

Znanja želi

MLAJŠI GOSPOD
z boljšo pozicijo išče resnega
znanja z inteligentno gospo-
dično ali vdovo, ne preko 28
let staro. Le resne ponudbe
pod »Sreča« na upravo lista.
2978

Sobo išče

SOBO
primerno za pisarno, v bliži-
ni kolodvora, iščem. Ponud-
be na upravo pod »Pisarna«. 2981

Sobo odda

LEPA SOLNČNA SOBA
v mirnem delu mesta s po-
sebnim vzhodom, z uporabo
kopalnice z mizlo in toplo
vodo, centralna kuriava se
odda s 1. avgustom 1934. Po-
drobnosti v upravi »Večerni-
ka«. 2925

SOBO S ŠTEDILNIKOM
oddam. Nasipna ulica 58, ob
Tržaški cesti. 2991

DVA BOLJŠA GOSPODA
sprejem z zajuterkom v le-
po sobo s posebnim vzhodom.
Strobmajerjeva ul. 9, pritličje.
2934

SOBO.

kuhinja in soba s štedilnikom
tako oddam. Tržaška c. 3.
2995

Lokal

**VELIKO SVETLO DELAV-
NICO**
in kletno skladišče oddam v
najem. Slovenska ulica 26, I.
nadstropje. 2961

LOKAL

oddam takoj. Gostilna, Trža-
ška c. 1. 2968

Izvrstno vino dobite v
vinotoču Dernjač
prej (Št. V. r. a. u.)
Meljskihrib 33

Opravična številka IX I 572/33-15

Opravična številka IX I 3555/33-11

Dražbeni oklic

Dne 10. septembra 1934, ob 10. uri bo pri podpisnem so-
dišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga ad 1) Grajski vrata vl. št. 89
ad 2) Grajska vrata vl. št. 90

Cenilna vrednost ad 1) Din 475.952-50
ad 2) Din 47.016-—

Najmanjši ponudek Din 261.485-—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 28. maja 1934.

Dne 3. septembra 1934 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču
v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga Zrkovci vl. št. 311

Cenilna vrednost Din 39.155-—

Najmanjši ponudek Din 26.104-—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 18. maja 1934.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte pre IZVOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči**
račun po **najugodnejšem** obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim
svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno